

Трибуна вільного українського слова на міжнародній арені

Адреса: Редакція і Адміністрація: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HENDERSON 4-0237 УНЧ: HENDERSON 5-8740

КОМІСІЯ ВІДКИНУЛА ПРОЄКТ ВІНСОНА ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ РЕЗЕРВ

Вашингтон. — Комісія Збройних Сил в Палаті Репрезентантів більшістю 16-ох до 14-ох голосів відкинула внесок свого голови конгресмена Карла Вінсона, щоб негайно прийняти його законопроект для збільшення військових резервів країни. Комісія вирішила відхилити законопроект Вінсона окремої підкомісії, де б можна було його виступити та вислухати опії військових фахівців. Вінсон пропонує, щоб вся молодь, після відбуття військової служби впродовж приписаного часу обов'язково належала до резерву. Урядовий законопроект, який Вінсон критикує, передбачає, щоб одна частина молоді відбувала нормальну військову службу, після чого належала б деякий час до резерву. Інша молодь могла б голоситися до служби в Крайовій Гвардії, де виконувалася б впродовж шістьох місяців, а пізніше впродовж сім років і шести місяців доповнювала б свій ви-

ДЕЛЕГАЦІЯ УНН У САН ФРАНСІСКО ПРОДОВЖУЄ СВОЮ АКТИВНІСТЬ

ПРЕДСТАВНИК ДЕЛЕГАЦІЇ НА ЗБОРАХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ ОН; ПОШИРЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ; ШИРОКИЙ ВІДГОМІН ПІКЕТУВАННЯ БУДИНКУ СЕСІЇ ОН

Сан Франсіско, 22 червня. (Телефоном). — Спеціальна Делегація Українського Конгресового Комітету, створена з представників місцевих відділів УККомітету та очолювана проф. Лукачем, продовжує тут свою інтенсивну інформаційну акцію в справі повнозасідання України та її вільності, користуючись з привабливості великої кількості американських і чужих делегацій та представників преси на ювілейній сесії ОН. Вчора секретаріат Делегації передав делегаціям поодиноких країн та представникам преси далі повідомлення і вияснення в справі України. Рівночасно представник Делегації взяв участь в окремому зібранні представників неурядових організацій при Об'єднаних Націях, використавши цю нагоду для поінформування приватних про теперішнє положення українського народу та його прагнення і боротьбу. Тим часом, велика україн-

ЖИВОМУ ЧЕРЧІЛІВІ ПОСТАВИЛИ СТАТУЮ

У Лондоні трапився досить рідкісний у демократичних країнах випадок, як управління міста рішуче збудувати статую Вinstonу Черчиллю ще за його життя. Це ствердив і сам Черчел з нагоди відкриття статуй, висловлюючи надію, що не станеться вже нічого такого, що заставило б управу міста цю статую збудувати. Статую виготовив з бронзи югославський різьбар Оскар Немон і вона приїждєна в лондонський Глдог.

МОЛОТОВ ПРОПОНУЄ УГОДУ ЩОДО ДОПУЩЕННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО ОН

ЗАХІДНІ МІНІСТРИ І МОЛОТОВ ВІДБУЛИ НАРАДУ В СПРАВІ КОНФЕРЕНЦІЇ 4-х ГОЛІВ ВЕЛИКОДЕРЖАВ

Сан Франсіско. — Совецький міністер закордонних справ висловив, що посередництвом ближче неназваної третьої держави, пропозицію, щоб між СССР і західними альянтами зробити "угоду" щодо допущення 6-ох нових членів до Об'єднаних Націй: Італії, Фінляндії і Австрії та трьох сателітних держав — Мадящини, Болгарії і Румунії. Молотов умотивував своє висновок, що, мовляв, ніхто з ворожих з другої світової війни держав не може стати членом ОН, поки не має мирного договору з усіми державами. У практиці це значило б, що Совецький Союз надав би проти допущення до Об'єднаних Націй Японії, з якою вій. СССР, ще досі не підписав мирного договору й формально знаходиться з Японією все ще у "стані війни". СССР закликав був "вето" проти допущення Фінляндії і Італії до ОН, що їх величезна більшість членів ОН давно хоче прийняти туди, — а у відплату за совєтське "вето" західні альянти спротивились були прийняти до ОН сателітні держави, з яких до ОН належать тільки Польща й Чехословаччина. Совєти давали стосувався на терені Об'єднаних Націй танкуні, "замінаючого торгу" у справі прий-

Президент підписав торговельний договір ззакордоном

Вашингтон. — Президент Айзенгавер підписав закон про продовження на три роки ззакордонного торговельного договору з закордонними державами. Цей договір продовжено до 30 червня 1958 року, його по раз перший ухвалили в Конгресі в червні 1934 року, і пізніше дев'ять разів продовжували. Згідно з цим договором президент має повноваження кожного року зменшувати мито від ввозу певних товарів на п'ять відсотків. Але цю опцію договір має такі застереження, які мо-

АМЕРИКАНСЬКІ КОНГРЕСМЕНИ ПОЧАЛИ АКЦІЮ В СПРАВІ ВИЗНАННЯ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ АГРЕСОРМ

Вашингтон. — Регулярна комісія Палати Репрезентантів ЗДА розглядає проект шістьох окремих резолюцій, що їх внесли конгресмени Томас Дж. Долл, Рей Дж. Медіс, Алісія М. Вейлі, Петрик Дж. Гіллінг, Тадей М. Махрович та Майкел А. Фіген. Ці резолюції вимагають від державного секретаря ЗДА передати заповідання комісії Керстена, яка переслала в справі совєтської агресії понад 330 осіб і збрала коло 1,500 документів. З цієї комісії, як відомо, тісно співпрацював і допомагав їй у збірці матеріалів та переведенні слівства наш УККомітет. Резолюції має в Конгресі своїх противників, але її підтримують м. ін. голова регулярної комісії конгр. Річардс і голова комісії закордонних справ Джордж.

Англійський міністер бачить „прояснення хмар”

Сан Франсіско. — У другому дві ювілейній сесії Об'єднаних Націй в Сан Франсіско промовляв першим англійський міністер закордонних справ МекМіллен, який на вступі пригадав, що 16 років тому при засіданні Об'єднаних Націй були прийняті перші англійський прем'єр-міністр Іден й теперішній лідер опозиції в англійському парламенті, Клемент Етлі, обидва тодішні члени уряду Вінстона Черчила. Підкреслюючи наскрізь позитивне ставлення Англії до установи ОН, МекМіллен формулював свої передбачення щодо розвитку міжнародних подій думкою обережно, звернувши увагу на неадапту Об'єднаних Націй оминувти в останніх роках локальні війни, загрози для

В Італії настанала криза уряду

Рим. — Провід італійської леворізної урядової Шельби. Коли раніш уряд з іншою прикраві відмовився підтримати надані прем'єра Маріо Шельби, аважуючи, що його програма не всіли об'єднати надані теперішню центро-праву партійну коаліцію, на якій спирається уряд. Це рішення партійної верхівки передав Шельбі партійний секретар Джованні Фафарі, після чого Шельба скликав на сесію засідання уряду, щоб дістати формальне уповноваження від його членів зголошати на руки президента держави збірну димісію. В італійському парламенті стоїть на денному порядку внесення крайніх правих партій на

Демократи поспішають з законопроектом про старечі пенсії

Вашингтон. — Демократична більшість в Конгресі не знає на протести уряду президента Айзенгавера і поспішає з своїм законопроектом про поліпшення старечих пенсій. В справі цього демократичного законопроекту зайшли в Конгресі такі події. 1. Секретаря здоров'я, виконавця і добробуту Овіта К. Гоббі зізнавала на Комісії Способів і Метод в Палаті Репрезентантів і заявила, що демократичний з'як о проєкт про поліпшення старечих пенсій має добрі пропозиції, але його треба докладно перестудіювати під час публічних переслухань. 2. Президент Айзенгавер прийхливо висловився про зміну закону про старечі пенсії, але також заявився за тим, щоб відбу-

Сенатська комісія відкинула внесок МекКарті про обговорення справи сателітів

Вашингтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ одностайно відкинула внесок сенатора Джозефа МекКарті, який домагався, щоб Сенат зобов'язав президента Айзенгавера, що він не погодиться на жадні переговори з СССР, поки Совєти не запевнять, що на цій конференції обговорюватимуть справу сателітних держав. Комісія відкинула внесок МекКарті всіма 14 голосами. Державний підсекре-

Булганін і Неру обмінюються взаємними похвалами

Москва. — На великому мітингу, на якому було коло 50,000 осіб, уладжене у честь індійського прем'єра Неру напередодні його візиту в Москву, з довгими промовами виступили Неру й совєтський прем'єр Булганін. Обидва вони славляли взаємно Совєтський Союз і Індію та приязнь тих обох держав (в термінології Булганіна і Неру — „совєтського народу” й „індійського народу”). Неру покликався м. і. на Леніна, який, мовляв, був взором для індійців в їх боротьбі за волю, дармащо та боротьба велася іншими методами й індійці не дуже добре розуміли її по нинішній день розуміють істоту більшовицької революції. Булганін зі свого боку впевнив, що СССР — це „миролюбна країна”.

2 летуни втекли з літаком від комуністів до Кореї

Сеул. — Два корейські старшини летунства, зайняті в північно-корейському комуністичному летунстві, 24-річні капітан Лі Ун Йонг і лейтенант Лі Ун Сунг, зрештою зовсім не своїми, втекли на двоосібному літаку від комуністів і висадились після двогодинного лету на летовищі підстолиці Південної Кореї Сеулом. Тому, що вони обидва були членами старшинського корпусу в головній квартирі північно-корейської комуністичної армії, то — зауважують часопис — вони напевне привезли дуже поважні інформації про теперішній збройний сили, особливо летунські, північних корейців і китаїців на Корейському фронті. Обидва заявили, що вони давно вже хотіли втекти, але не мали нагоди. Капітан Лі дістав совєтський летунський вишолок турбомоторового пілота в летунській школі в Києві.

Будівельний промисл осягне рекорд цього року в будованні нових домів

Вашингтон. — Департамент торгівлі і праці видали спільний звіт про стан будівельного промислу цього року, в якому стверджують, що цього року будівельний промисл збудує нових домів на рекордову суму 41,800,000,000

НОВІ ВИРОКИ СМЕРТІ В СССР

Москва. — „Комсомольская Правда” з 20 травня ц. р. містить повідомлення Комітету Державної Безпечи про арештування трьох осіб, обвинувачених у шпигунстві на користь Туреччини. Під час арештування у них вбито знайдено зброю чужоземного походження, ампулі з отрутою та різний шпигунський вряд, — радіоіспальню американського виробу, шифри та коди для зв'язку з турецьким розвідувальним центром. Як сказано в цьому повідомленні, один із затриманих, Аміт Ізмаїлов, кримський татарин, перебував у совєтській армії, 1948-р. був вивезений до Туреччини, де прийшов спеціальний шпигунський вийшкіл, а потім під виглядом рибалки прибув до Криму, щоб виконувати завдання турецької розвідки. Два інші заарештовані — Орудж Зейналов (він же Султан Явуз) і Катіб Асламов (він же Саган Катіб) — турецькі громадяни, пройшовши курс шпигунства, були перевезені до Криму з дорученням збирати відомості про найголовні-

3-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛОНІ

„Лихі люди”, „Лихо давні й сьогочасне”, „Лихо меріана”, „Згуба” та ін. З нагоди ювілейного імені Панаса Мирного, як подає „Літературна Газета”, названо вулицю в Полтаві, де містяться музей письменника, середні школи і Полтавський міргороді, дитячу бібліотеку і деякі культурно-освітні установи. На кіноекранах України демонструється кінофільм „Лихеріана”, випущений українським студією мистецьких фільмів за однойменного п'єсою Панаса Мирного.

В СВІТІ

● На передмісті Гонг Конгу, на прикордонному пункт з комуністичним Китаєм, від понеділка 20-го червня терпеливо чекає авто американського консуляту на трьох колісних американських вояків, які при виміні полонених „вибрали неволю”, обкинувши лайками американський уряд та демократичні установи ЗДА, залишивши у комуністичній „пернатості” додому. З армії дано „неповесне звільнення”, оскільки вони не повернулися, як цивільні люди. Два бейліці, які мають вернутися разом з ними, дезертували були до комуністичної ім загрозою кара за дезерцію.

● В Остенді, надморському бельгійському місті, відбулася демонстрація католиків проти реформи шпигунства, проведеної теперішнім соціалістичним урядом в Бельгії. Вия каваринської столиці на вулиці сиділи сині соціалістичного прем'єра Ван Акера і спостерігали за демонстрацією. Хтось із демонстрантів підняв синя прем'єра і раз з юрбою кикувся на нього. Поліція ледве виртувала його з халепи. Один із демонстрантів активний діяч катоного руху, помер під час демонстрації на удар серця.

● Джозеф Морфі і Томас Матч, два члени організації американських Пристонських університетом „альпістичної експедиції”, з добутих ішпиль Історіаль (24,242 стонів) в горах Каракоруму, Гімалах. Однак, входили на гору пірмір Мір (26,420 стонів), вони підморжували собі руки, ноги й обличчя, і випрашу перерву на їх самих мусули занести винз на мошх.

● У Москві, на прийнятті в Булганіна, алаштованому в честь індійського прем'єра Неру, прийнявши були також патріарх Алексій, два православні мітрополіти й голова мусульманської Церкви в СССР. Цих православних, мусульманів вислали також на бенкет до англійської амбасди, влаштований в день народи Свєтослава ІІ. Совєтський уряд використував тепер вірних собі совєтоправославних духовників для „доказування”, що релігія має в СССР „повну свободу”.

В АМЕРИЦІ

● В червні місяці в ЗДА значаю відбувається найбільше весілля, але цього року число весілля не буде найбільше: впродовж кількох років воно постійно зменшується, і так триватиме аж до 1960 року. Причина цього явища полягає в тому, що під час економічного депресії, 25 років тому, народжувалося менше дітей. Найбільше подружжя заклалося в 1946 році — 2,291,000, а в нинішньому, 1954 році число нових подружжів становило 1,454,000.

● Американський Конгрес ухвалив асигнувати 30,000 доларів, щоб 14 конгресмени і сенатори змогли взяти участь в першій парламентарній конференції держав НАТО, яка відбудеться в Парижі у місяці липня.

● Головиний Суддя Найвищого Суду ЗДА Ірл Воррен відієть з дружиною та свої „перші

35-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ ПАНАСА МИРНОГО

Цього року минуло 35 років з дня смерті видатного українського письменника Панаса Мирного, автора популярних творів „Хіба режуть волю, як ясла повні”, „Повія”,

ДЕЛЕГАЦІЯ УССР НА КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Для участі в 38-й сесії генеральної конференції просовєтської Міжнародної Організації Праці, а власне для пропагування ідеї „співиснування” виїхала до Женєви делегація УССР. Делегація виїхала в складі: А. Сєліванов — заступник голови Державного Плану УССР, Н. Войтов — заступник міністра соціально-господарського забезпечення УССР, „представник трудящих” Н. Жданов — секретар ради

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік — \$10.00	One year — \$10.00
На пів року — 5.25	Six months — 5.25
На три місяці — 2.75	Three months — 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІРА БЕЗ ІЛЮЗІЙ

Президент Двайт Д. Айсенгавер у своєму виступі на відкритті ювілейної сесії Об'єднаних Націй в Сан-Франциско 20-го червня дав не тільки надзвичайно глибоку і влучну аналіз теперішнього положення в світі, але й дуже виразно та влучно вказав на шляхи і можливості виходу з цієї, здавалося б, безнадійної ситуації. Виступ і твердження президента Айсенгавера — це саме та "віра без ілюзій", як відкриває на всі труднощі та небезпеки сьогодення часу і рівночасно глибока віра і певність, що ситуація не є безнадійною і що всі труднощі та перешкоди можна перемогти при відповідних передумов.

Як виглядає сьогодні міжнародне положення в очі президента Айсенгавера? Воно надзвичайно складне і загрозливе. З одного боку людська геніяльність розкриває і опановує тасмачи космосу, поборює непереможні, здавалося б, перешкоди асеситу, а з другого боку існують "залізниці залони" на нашій такій гірській планеті. Людство перемагає природні труднощі, знаходить ліки проти вісянних недуг, створює величезні можливості для свого духового розвитку та для свого добробуту, і рівночасно не може позбутися мари-ва страшною руйни і смерті від видуманих та випродукованих ним самих засобів масового знищення.

Така с сьогоднішня ситуація, і щодо неї немає жадних ілюзій. Не має їх в першу чергу президент Айсенгавер, що все своє дотеперішнє життя був воляком. Він здає собі справу з того, що війни не можна виключити самим тільки страхом і засудом, бо є на світі вартості, за які варто і треба воювати, як і з зло, проти якого треба і варто боротися, не зважаючи на всі страхотні тієї боротьби. Тому то і висновок його простий і ясний: мир не є самоціллю, бо не може бути миру за всяку ціну. Головною проблемою теперішнього стривоженого світу є можливість здобути й закріпити найвищі вартості і усунути існуюче зло, не вдаючись до того останнього засобу, яким є війна.

Чи існує така можливість і чи оправдана така віра без ілюзій? Президент дав на це цілком виразну і твердлу відповідь. Ця можливість лежить у поширенні меж волі, у поглибленні респекту та пошану до невід'ємних, бо даних Богом прав однієї і спільної, коротко — ця можливість лежить у здійсненні принципів хартії Об'єднаних Націй. Тим то президент Айсенгавер, маючи висловлюючи окремою резолюцією підтримку Конгресу ЗДА та промовляючи в імені очолюваного Америкою вільного світу, прирікав лояльність Об'єднаним Націям та принципам їх чарту.

Президент Айсенгавер не цизав Совєтського Союзу на ім'я, але з його промови виходило виразно, що саме совєтські диктатори і вся совєтська рабовласницька система стоять на перешкоді до здійснення цих задушевних мрій людського роду.

В результаті Президент ЗДА закликав до "нового роду миру", бо й нові обставини та нові потреби існують у світі. Він цитував слова Лінкольна про те, що "догми спокійного минулого не відповідають бурхливому теперішньому". Нові обставини і нова дійсність вимагають нових думок і нових діл. Проблема миру нині — це вже не тільки мовчання гармат, це в першу чергу проблема "величкого способу життя", коли атом буде слугою людства, а не його вбивником. Це має бути мир з волею і справедливістю для всіх, з новими обріями духового та технічного розвитку і з новою суспільністю, вільною від усякого страху. Існування Об'єднаних Націй та їх чартер скріплюють віру в можливість такого нового миру, а десятирічний досвід праці ООН відкидає всі ілюзії щодо труднощів досягнення цієї мети.

Все це разом ставить теперішнє змагання людства на ідеалістичну, але рівночасно і реальну базу. З вірою та в надії на мир, кожна вільна країна — твердив Президент — мусить у першу чергу подбати про свою власну оборону і єднатися у цій цілі з іншими волюбленими народами. "Зустріч на вершинах" у Женеві може практично започаткувати таке змагання до "нового роду миру", базованому тільки на волі і справедливості для всіх.

За годину перед виступом президента Айсенгавера вулицями Сан-Франциско їздило авто, а перед будинком Опері, де відбувається ювілейна сесія, ходили українці з транспарантами: "Воля Україні! Геть з тиранизму Москви!" Здійснення цих квітів є однією з головних передумов для досягнення того нового миру, про який говорить Президент. І це є наша віра без ілюзій.

„ДОНБАС — ТЕЖ ЦІЛИНА“

В Україні відбувається нова кампанія — загальний молоді на роботу в Донбас. Ініціативу до цього згоду провела бучімо сама молоді: 500 київських комсомольців звернувшись з закликом до молоді всієї України — „забезпечити батьківщину вугіллям!“ Отже, нова кремлівська акція мала б поширюватися виключно на українську молоді.

У цьому заклику, опублікованому 13 травня ц. р. під заголовком „В Донбас, на шахти, молоді патріоти!“ — пригадується про „славні традиції Весоюзної Кочегарки, про завдання розбудови важкої промисловості, про те, що „вугілля — це хліб, сало, черевик“ і інші товари першої потреби. Крім того, в заклику говориться, що в Донбасі бракує шахтарських кадрів: забійників, прохідників, навалодібників, крипильників, машиністів, техніків — одним словом, бракує робітників усіх шахтарських професій.

До речі, про прославлених колись „героїв праці“ Стаханова, Кривоноса, Бусигіна та інших в заклику не згадується ані словом, зате вихваляється нових „новаторів вугільної промисловості“ — Василя Кучера, Юхима Стародубцева, Івана Пилипенка та ін. Ну, що ж, нові птахи — старі пісні...

Як то водиться при всіх подібних кампаніях, газети переповнені і з істичними заявами молодих робітників, в яких вони пишуть про своє бажання і навіть „вимагають“, щоб їх вивезли негайно в Донбас. Пишуть з Києва, Львова, Харкова, Полтави, Ужгороду... Колосальні активісти Федор Григор'єв сформулював усю цю „вугільну гарячку“ кількома словами: „Партія каже „треба б“, комсомол відповідає „єсть!“ Так само, як Григор'єв, говорила і та приєднана палуга, коли кіт витігав її з клітки: „Як їхати, то й їхати!“

Навряд чи хто сумнівається в тому, що причиною вугільної кампанії є не бажання молоді, а потреби Кремлю і його економічної політики. Підтвердження цьому далеко шукати не приходиться. 11-го червня в Дніпропетровську закінчилась нарада доменників України. На цій нараді обговорено доповіді: про резерви збільшення витоку чавуну на металургійних заводах, про забезпечення виробництва залізною, марганцевою рудою, флюсами і коксом, про осяги совєтської технологічної науки тощо. Після цих доповідей почалась їх обговорення, і з того обговорення вийшло на яву, що „в минулому році державні плани витоку чавуну не виконано, недодаю десяти тисяч тонн металу, який приріст металу нижчий як в середньому по країні! Т. д. А відомо, що без вугілля нема чавуну, нема марганцю, нема висококальорійного палива, не виконуються плани залізничної, закладас економіки держави.

Мобілізація робітників на Донбас — річ не нова. Переводили її більшовики кількома наворотами, але після кожної такої мобілізації кадрів шахтарів понаму розпорозувались — і знову приходила криза. Лише під час ко-

лективізації сільського господарства в 1930 році не бракувало в Донбасі робітничих сил, бо тоді масово тікали розкуркулені селяни „під землю“, на добровільну каторгу, де не палило в них НКВД документів і де могли вони бодай тисчасово уникнути залягання на північ.

Якими причинами породжений брак робітничих сил в Донбасі у цьому році?

Перша — масове звільнювання з полону німецьких воякинопонелених, які від 1944 року були в Донбасі основною силою. Це вони — висококваліфіковані майстри, техніки, вийбійники, машиністи відбудовували залізниці водою шахти, запроваджували в них високу техніку вугільнодобутку і перевизували норми виробітку. Примусовий німецький робітник прикутий був до свого місця, він не міг бути „летуном“ — покинути одну шахту й перейти до іншої. Це був абсолютний раб соціалістичної держави.

В 1955 році минає десяти років після закінчення війни, коли то старим репатріційним комісії в Німеччині повернуто на Україну мільйони „остарбайтерів“. Як відомо, переважна більшість цих рабів Гітлера додому не вернувшись, а дістали по 10 років принусової праці в концтаборах. Значну частину їх перевезли на Донбас для відбудови ушкодженої війною „Весоюзної Кочегарки“. Ось ці „остарбайтери“ разом з воякинопонеленими німцями і перенесли на собі весь тягар відбудови Донбасу. Десятилітня каторга для них має закінчитися в 1955 році. Сумніваю, щоб багато з них добровільно захотіли залишатися на каторзі.

Також, імовірно, мало звільнених МГБ загнаних у шахти на десятилітню каторгу тисячі тих нещасних людей, провиню яких було лише те, що вони під час останньої війни „залишилися на окупованих німецько-гітлерівських загарабаних територіях“.

Згадавши ще три групи, що становили основні шахтарські кадри і що тепер відпливають з Донбасу, — розкривають основну причину кризи вугільнодобутку.

Праця в шахті ніколи не приваблювала українського робітника й селянина. Підземлю йшли працювати переважно революційні бідняки, щоб заробити за сезон трохи грошей, знову вертатися в село. Або йшли зовсім безземельні пролетарі, для яких іншого аходу не було. В „підземельний рай“, який створили в Донбасі більшовики і який тепер совєтські про паганісти розписують, — ніхто не вірив.

Ось що писав про шахтарські селіща розстріляний в НКВД український письменник Антонович-Давидович: „Присадкувати чорні будинки з прибудовою маленької дров'яної і літньої кухні. Ні садка, ні городу. Ось тобі брудна, душня халупа, де спи після шахти. Просто. Без сантиментів і прикрас. Тому, що прийшов сюди з життя шумування останнього заробітку, не треба садків і квітів...“ А так писав цей письменник про працю донбаських шахтарів: „Яка праця, які

умови можуть зрівнятися із твоїми, забійнику! Чорна людина, що даєш людству променісту електрику, шалений біг поїздів, потужну ходю пароплава. Хто достойно спить твою роботу і твоє страшене життя, чорний Прометей? Безсиле це мось перо розповідати про тебе, забійнику. Мої руки і голова схилиються перед твоєю добровільною каторгою. Що може зрівнятися із цією жахливою мукою десь глибоко під землею, серед вічної тьми і могої тишні! Якесь справді чорна квінтесенція людських здатностей. І тоді розумієш, що поки ти не спускаєш в шахту, ти не знаєш половини життя...“ І так писав він про вихід шахтарів після праці на поверхню землі: „Чорне, чорніше від негритянского, обличчя, відкриті цупким шаром вугільного порошку, і тільки світлі очі. Очі можуть плакати, в очах людини блищать гнів, і радість, і обурення, і сміх, бо поки очі живі, їх не здолає навіть вугілля. Не лиця, а страшний шакар з живими людськими очима! Стомленою ходою, зігнувшись, вони йдуть додому. Мерщій би вмигнати і спати...“

Цей репортаж підсовєтського письменника про Донбас свого часу перейшов совєтську цензуру і вийшов окремою книжкою.

Але кореспондент „Радіальської України“, опитуючи в червні цього року виїзд гру-

Зеном Стефанів

ЧИ ЕТЛІ ВОЮВАВ В КОМУНІСТИЧНІЙ БРИГАДІ?

Журналістична праця — надзвичайно відповідальна. Вона тісно зв'язана з об'єктом подання вірну інформацію. Подання в газеті вісток, зачерпнених з непровереного і фальшивого джерела, приносить шкоду читачеві, даючи йому невірний образ, та розминається з основною місією часопису. На жаль, українські газети часто легковажать собі і не перевіряють як слід одержувані інформації.

Недавно вичитав ми в одній американсько-українській газеті, у статті про Еспанію, підписаній ініціалами В. С., дослівно таке: „Не треба забувати, що попередній соціалістичний англійський прем'єр Клемент Етлі брав участь як майор у міжнародних бригадах під час громадянської війни в Еспанії по тому самому бою, по якому воювала вся комуністична банда, а між ними також генерал Вальтер (Сверхвєтський), зліквідований роками пізніше нашими уністами“. Кілька днів пізніше той самий часопис, подавши новину про вибори в Англії, повторив це раз, що Етлі служив в міжнародній комуністичній бригаді в Еспанії.

Ця інформація з грунту фальшива. Про життя і політичну кар'єру Клемент Етлі можна дізнатися з кожного кращого англомовного енциклопедичного довідника. В рр. 1914-18 він був учасником першої світової війни в ступні майора артилерії на протинімецькому фронті. В 1917 р. ранений в англійському експедиційному корпусі

ли молодих робітників на шахти Донбасу, пагетично вигукую: „Вони йдуть з пучками комсомолу, нахвильні, завзяті, як Іллі в минулому році їх товариші на цілину. Старий і вічно юний Донбас — теж цілина...“ Неприятно здається донецька земля тільки „летунам“, які гаяються за карбованцем, але як рідних синів зустріне наш Донбас тих, хто працюватиме сумлінно з комсомольським воїнством...“

До речі, про цілину. З цифер, що їх подає совєтська преса, виходить, що в минулому році 70 тисяч „нахвильних“ комсомольців з цілини земель потівали. „Комсомольська Правда“ нарікає на те, що багатьох новосельців у Казахстані „приходиться розшукувати з допомогою міліції, а деяких навіть розшукати неможливо“. І недаремно ж із заплянованих до вивозу на цілину землі 135 тисяч совєтський уряд змушений був „злити“ 30 тисяч, і то в найгарячішу пору свіби. „Освоєння“ цілини та перелогів земель і витягання Донбасу з катастрофічного прориву — все це страшний тягар лежав на плечі української молоді, пересіченої як ніколи під час останньої війни становля 10-15 років. Ця молоді сама тепер входить у трудове життя і пізнає комуністичний режим вчепав, в усій його лицерній брехливій і жорстокій суті.

В. С-ко

Лев Шанковський

ПЛАН ГЕНЕРАЛА САРНОФФА

(3)

Погляди російських емігрантів, у ролі Алєксєйського, Федотова не є відокремленими. Останіо появились в ізвісті з спогадів колишніх в'язнів совєтських концтаборів. Ці в'язні (Герлянд, Шольмер, Нобел й інші) стверджують, що в совєтських концтаборах існують теж групи російської протилежного резистансу. Німецький лікар — д-р Шольмер подає в своїх спогадах п. н. „Воркута“ навіть цілу програму російської групи резистансу. Ця програма цілком виразно підкреслює право народів ССРС на створення своїх власних держав. Російські патріоти, які в совєтських концтаборах ведуть боротьбу проти власного імперіалістичного режиму разом з групами резистансу поневоленних народів, виразно кажуть, що вони борються також за волю для поневолених народів. Вони не бажають нікого поневолювати і цього не можна вважати ніяким обманом у ролі лєнінського „самоопределения вилоті до отделения“, бо люди, що ці гасла проголошують, йдуть на певну смерть за свої ідеали, як це було під час в'язінного страйку у Воркуті. До речі, згаданий д-р Шольмер цілком підтверджується дослідом наших підпільників, які організували підпілля в Південній Україні, зокрема в Донбасі, під час минулої війни. У склад організованого підпілля входило тоді багато місцевих росіян. У серпні 1943 року, перед евакуацією, гештапо заарештувало 30 росіян, які належали до одного підпільного клану, що друкувало самостійницьку підпільну літературу в старій шахті й розповсюджувало її по Донбасі. В Горлівці підпільники росіяни допомагали підпільникові „Остапові“ до втечі з тюремної лікарні. Знов же, в іншому місті в Донбасі, районі ОУН була російська сл. п. Серафіма П. Кутєва. Всі вони не тільки визнавали право України на самостійне життя, але й самі були українськими самостійниками. Старий революційний діяч Алєксєйський і його співробітники можуть бути задоволені, що їх погляди більше визнаються широкими російськими народними масами, як погляди емігрантських російських імперіалістів, які в країні, що перша скинула з себе чужоземне колоніальне ярмо в історії, прагнуть за всяку ціну пропагувати російський колоніальний найгіршого сорту, як якийсь модерне „табу“, що його ніяким чином порушити не можна.

III

У плані ген. Сарноффа немає найменшої згадки про Україну, про її національно-визвольну боротьбу, про її організовані і діючі протимосковський резистанс. Ген. Сарнофф пише, що завдан-

ням „повної“ холодної війни“ буде підтримувати організований резистанс у країнах поза „залізною завісою“, а навіть координувати дії окремих груп національних резистансів, які про себе взаємно нічого не знають. Резистанс такий, на думку ген. Сарноффа, існують в Польщі, Мадярищині, балтійських країнах, Китаю, Альбанії й інших обіраках. Про український організований резистанс ген. Сарнофф не згадує, дармащо його дії викликали б у широке зацікавлення в світі. Звичайно, недоцінювання ген. Сарнофмом українського резистансу не покривається з поглядами інших американців, як, наприклад, проф. Джеймс Бирнхейм, що написав дві книжки про речі, які тепер обговорюються в плані ген. Сарноффа, а також деяких поінформованих американських журналістів, як наприклад, Алєксєй Тальберт, що мешчаючи в двох статтях, помітивши в „Нью Йорк Геральд Трібюн“, на нашу думку, вірно схопив значення українського резистансу й підкреслює, що совєтські труднощі в Україні в значній мірі можна приписати П'яній, але завзяті боротьбі. Подібні погляди, на сторінках „Нью Йорк Ворлд Телеграм енд Сал“, висловив ще до давніш Джим Фішер. Щобільше, навіть земляк ген. Сарноффа — п. Юджин Лайонс (обидва вони походять з Улєй, Мінської губернії) ймають, рідичі, бо матері ген. Сарноффа і п. Лайонса були з дому Півнів), якого ніхто не можна підозрювати в українськомі „симпатіях“, засвідчує у своїй книзі: „Наші тамаші союзники“ (ст. 232), що цей резистанс існує, „хоча може не в тих розмірах, про які кажуть його представники за кордоном“. До п. Лайонса — першого голови СОНРУ — не маємо сьантменту, не за те, що він уважав, що віддані Україні українцями було б рівнозначне з відданням Америки Індіанцям (ст. 317), але за те, що він, перебуваючи в роки гоні до 1932-33 в Україні, ніяк не бачив на вулицях міст українські групи й не подав навіть найменшого вістку світові про цю трагедію українського народу. Щобільше, він пише, що в тому часі він був у Києві, Харкові, Одесі і т. д. і вільно говорив з багатьма українцями, але ніхто йому не казав, що хоче самостійної України (ст. 322-23). Це в нас уважасмо „такі за ціниам. Звичайно, тої самої мірки не можна стосувати до ген. Сарноффа за те тільки, що він промовчує „українську проблему в своєму плані.“

Проте, промовчання української проблеми, промовчання української національно-визвольної боротьби вважасмо великою недостаткою плану ген. Сарноффа. Ніхкий американський плановик посиленою холодної війни не може не враховувати цієї боротьби 45-мільйонного народу, яка ведеться проти спільного ворога на територіях, що мають особливе стратегічне й економічне значення. Невраховування боротьби багатовікового народу, що веде боротьбу, на найбільш несприятливому місці багатовікової імперії, мусить призвести до значного помпшення шаві осягнення „тальної“ перемоги, про яку думав автор.

Твердити, що Україна це частина Росії, що український народ — це один з „російських народів“ (про Україну в плані немає ні слова, але є „про Росію й про „російські народи“), це вже більше навіть як неперерішенська політика АКБВ. Це власне „перерішенська“ політика, що Україна має включити в склад „вільної“ Росії. Такої „визвольної політики“ український народ не прийме і партнером у після війни холодної війни не буде. Доглядаючи стратегічне, політичне й економічне значення України, знаючи самостійні українські прагнення українського народу, Кремль постійно йде на уступки українському народові. „Перерішенська“ політика лєнінського ген. Сарноффа класас 45-мільйонний український народ в обійми Кремлю. Як же це перспектив?

Перш за все, це перспективний дальшого поневолення російським колоніалізмом. Коли плановики „посилена холо-

кій газеті. Але недобре, щоб українські читачі діставали такі невірні інформації, навіть про тих чужинських діячів, що їх світогляд може не по-добитися нашим людям.

транспорт живих трупів був готовий, тоді авто рушили прудко з місця і ті нещасні, що держалися взаємно, стоячи, теж попадали на другий і вже мало хто піднісся. Вже з віддалі було видно дуже мало стоячих; майже всі ті нещасні і в нічому непознанні люди лежали в одній масі, одні на одних.

Це страшене видовище нас дуже пригощало і ніхто не розумів, що це діється, куди повезли тих голий серед зимних калі і сукнітиків? Аж наші настирливі запити, наш наглядча пояснені нам, що це є малий шпиталіт, там збирають хворих і як вже їх досить, то вивозять до поближньої крематорії, де їх газують, палять або передають до фабрик на мило!... Крематорія в самому таборі що-дня будується!.

Деякі в'язні перебували в таборі і по кілька років, але тих транспортів і на очі не бачили, бо відбувались вони в часі праці, коли нікого в бараках не було. Наш прихід був якраз в часі того страшного видовища.

(Закінчення буде)

ЧИТАТЕ „СВОБОДИ“

Осип Копач

В НІМЕЦЬКІЙ ТЮРМІ І КОНЦТАБОРІ

(1)

Важко перекопати людину у чомусь дивному — незвичайному. Тож і наша поселиця каже, що „не повірять, поки не змирять“. Така ж глєчка й у мене. Сам переїхав я різні звірства у польських таборах та в тюрмі у Вісній, однаке, коли моя донька принесла мені вістку в 1942 р., що німці масово мурдують жінок та спалюють у крематоріях, а з їхнього попелу виробляють мило, то я прийняв це з недовірою, просто як брехню.

Чому? Бо у нас постійно вихвалали Захід, як висококультурний і у цьому вірив. Коли ж я з часом переконався про німецькі звірства, я став їм докоряти — забувши, що за правду б'ють — і так я знайшовся у тюрмі в Кракові. Зараз другої ночі почув ми там, сидючи в камері, скорі і сильні биття на коридорі, немов у гутовий бальон і глухий стогін битого. Це

всіх нас насторожило і пригнобило. Незабаром відчинилися двері і до нас влігнули людину; в темноті важко було бачити її вигляд. Чоловік той, нічого на наш запити не відповідав, лише стогнав і безупинно плакав „Вандю, Вандю...“ Ранком виявилось, що він має дуже опухле обличчя і в передрамені кулю з пострілу. Він ішов підпінтий з ресторана, до нього стріляли, а „Вандя“ називається його жінка. Коли до камери прийшов гестапівцеві на оглядіння, йому сказали, що є хворий в'язень і має кулю в тілі. Він казав показати ту ружу і почав знову бити нещасного, по опухлому обличчю, аж поки той не впав на до-літку. Так я був з ним ще чотири дні, рука йому скінчила і ніхто тим не займався.

Іншої ночі кинули до нашої камери молодого чоловіка; дуже порядно одгнєно-

го в чорне, мав золотий годинник і такі ж перстені на пальцях, але без пальта і без капелюха; а був це вже листопад 1942 р. Цей „новий“ й увійшовши до камери, кинувся по середині на долівку і тяжко ридючи, почав бити-ся, немов у пропасниці. Було це світло у камері і всі ми старались як мога заспокоїти його.

Трохи згодом, він став нам оповідати таке: „Я є активний поручник польського війська і нині я приїхав до Кракова з Варшави. Запросила мене до себе жінка польського полковника, бу-цім у дуже важливій справі“ (подав її прізвище й адресу, але я сьогодні вже не пам'ятаю). Коли я увійшов до неї, бачу велике, гарно умеб-льоване мешкання, добре огрі-те і досвідлий син дома!.. Це стало мені відразу підозрі-лим. По привітанні, пані пол-ковникова аказала мені сід-сідно кімнату, а сама азалла за телефон. Почув я кінецьці П слова „єст, єст“, і це все мене дуже занепокоїло. Не минуло кілька хвилин, чу-ю — хтось увійшов і запит — „де він є?“... Я кинувся до вікна, бачу, я на другому по-

версі і рівночасно за собою на-каз: „руки в гору!“ Ску-пали мене гестапівці і ось, я тут. Я знаю, що я вже му-шу згинуть і не тому я й побігавши, ані за підлогу пані полковникової. Лише не-вимовно жаль мені моєї жін-ки і малої донечки, а ще більше того, що я не послухав моєї жінки. Вона ж бо все це прочувала. Вона з гір-ким риданням просила мене не їхати; прощала мене, не-мов на смерть, а я потішав її, що це ж знайома ця пані і що це жінка нашого пол-ковника, тож я за два дні вернуся!..

Рано, його нещасного, від нас забрали і він вже не вер-нувся.

Багато в'язнів німці лікві-дували на московський лад у підвалах тюрми. У півниціх тієї великої тюрми в Кракові, знавої „Монтеопі“, з чимало казamat і як нас вели туди відвошувати одяг, двері однієї камери були відкриті і я там бачив трупи.

Одного дня згуртували нас 90 осіб, в одній більшій кім-наті, де був присутній і комі-сар польської поліції. Викликали з позадверей, кілька є фольксдойчів та

скільки українців. Чому та-нащо, то я не знаю й досі; бо у протоколах, я завжди да-вав себе як українця. На-такі запити, я одинокій зго-лошувався, як українцеві, хоч-як і пізніше бачив, було це вісьмох, але краківських меш-канців, робітників.

Ранком заклапували нас по 46 осіб до двох, дуже щільно закритих вояз і ми спинили-ся перед брамою табору в Осьвєнці, званого німцями „Ашвінці“. З нами їхали дві селянські дівчини. Одна з них і в тюрмі, цілими днями, на весь голос плакала і кли-кала: маморо моя, маморо!.. Бігли за те та нічого не по-магало.

Табір великий, обведений високо двома рядами колючих дров'я з електричним струмом, а у більшій відсту-тності великої тюрми в Кракові, знавої „Монтеопі“, з чимало казamat і як нас вели туди відвошувати одяг, двері однієї камери були відкриті і я там бачив трупи.

Одного дня згуртували нас 90 осіб, в одній більшій кім-наті, де був присутній і комі-сар польської поліції.

Викликали з позадверей, кілька є фольксдойчів та

скільки українців. Чому та-нащо, то я не знаю й досі; бо у протоколах, я завжди да-вав себе як українця. На-такі запити, я одинокій зго-лошувався, як українцеві, хоч-як і пізніше бачив, було це вісьмох, але краківських меш-канців, робітників.

Ранком заклапували нас по 46 осіб до двох, дуже щільно закритих вояз і ми спинили-ся перед брамою та

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE

ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ

5 днів на тиждень, 40 годин.
\$1.55 на годину.

Голоситесь:
TECHNICAL TAPE CORP.
Bordentown Road, Old Bridge, N. J.

ДОСВІДЧЕНІ

MILLWRIGHT

5 днів на тиждень, 40 годин.
\$1.75 на годину.

TECHNICAL TAPE CORP.
Old Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

Нічний пожежник і сторож
до садиб за властивою
температурою в теплицях.

6 ночей в тиждень.

Досвід неконечний. Голоситесь
якщо: в серед. віці, сумлінний
охайний, спокійний, звик до фі-
зичної праці і не боїться довгих
годин праці. Можл. дм.

Call N. Y. BLue Point 4-4100

• Sales Help Wanted—Male •

Фірма календарів пошукує аген-
тів до збирання замовлень на
стільні календарі також на тер-
мометри і всі оголошенні но-
вості з пластику, металу і де-
рева. Платимо комісію. По за-
писі і всі інформації, просимо пи-
сати до: Ampol Calendar and
Novelty Co., 338 — 7th Street
Jersey City, N. J. — JO 2-5169

ПРАЦЯ

HELP WANTED—FEMALE

ПОТІВНО ЗАРАЗ

1 або 2 до досвідчених реставра-
торів універсальності до опера-
ційної залі. 40 год. на тиждень.
Денна праця. Початкова платія
\$225.00 місячно. О д н о р а з о в е
харчування кожної зміни.

OSTEOPATHIC HOSPITAL

OF HARRISBURG

1829 North Front Street
Harrisburg, Penn.

ОПЕРИТОРКИ

МАШИН ДО ПИШТІ

Досвідчені і недосвідчені. Мо-
дерна "air conditioned" фабрика.
Приємні умови праці.

BARBIZON CORP.

495 River St., Paterson, N. J.

МЕДІКОСЬКИЙ РН (2) на день

Проводити літ 7 м. від океану
170 шт. ліжок. Опіка перебі-
ваю на 2 або 2 пацієнтами на
зали з 38 ліжками. Повне уде-
ржання, приємне середовище.

стала праця, якщо бажаєте. Те-
леф. або пишати: Supt. Allen-
wood Tuberculosis Hospital, Al-
lenwood, N. J. Farmingdale 5-6361.

Купуйте в підприємстві

що оголошується

"Свобода"

MISCELLANEOUS

ЗАЛІЗНИ ОГОРОЖІ \$2.25 (per

gunning foot). Столупи лап-
тові огорожі. Жадна праця ад-
завелка ані замала. Даром
кошториси. Першодісне ви-
конання.

A. P. I. ORNAMENTAL

IRON WORKS

18-54—42nd St., Long Island City
Tel. YE 2-3636

ПЕРЕПРОВАДЖЕННЯ?

Везп. легкий і економ. спосіб
переприводж. виконують заас-
куровані влізники (50 mile radius)
Жадний транспорт не з замалій
ці заведений. Переховування,
пакунання, транспорт.

NU FURNITURE TRUCKING CO.

105 Mulberry St., N. Y. C.
Tel. CA 6-6483, Nights UN 5-0587

Праця—Help Wanted—Agency—Праця

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці

TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY

33 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137

Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах:

КУХАРІ, БУВЕТЬОРИ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,

ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИЧІ і ін.

• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •

Наша Агенція відома, що має охочим добру і добре
платну працю! Переконайтеся про це!

JOHN GELETY, власник

НОВІ ВИДАННЯ:

"В ЙОГО ТІНІ"

Нарис П. Сагайдачного \$0.75

"НОБЗАР"

Т. Шевченка (повне видання) в опраці \$2.85

Замовлення праці з наданням надсилати на адресу:

"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Вже випшла з друку книжка

ВАСИЛІ ВІТВИЦЬКОГО

про життя і творчість

МИХАИЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Вона видана на найкращій якості літографічному
папері з 18-ми пошторковими літографіями та
68-ми нотами-прикладами. Життя головного капел-
ника військ Української Народної Республіки — це
каже немов фавбула найкращої поісти.

Замовлення посилати до:

"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Книжка має 208 сторіч.

Ціна \$3.00 в м'якій опраці — \$3.50 в твердій опраці.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ

Заходьте або пишати по українські і дру-
гі платівки. Виснажено платівки по цінові
світі. Пишати щодня по українській кате-
дог платівки.

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 West Chicago Avenue, Chicago 22, Ill., U.S.A.

ПЛАН ГЕНЕРАЛА САРНОФФА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ної війни рахуються зі але зрозумілими російськими патріотичними почуваннями і вважають, що для задоволення цих почувань мусить існувати єдина й неподільна російська імперія, хай у межах з 1939 року, то вони, хоч-не-хоч, мусять увійти в конфлікт з українськими патріотичними почуваннями, що кажуть оборонити догми української самостійності й соборності, яку створив український народ у визвольній боротьбі 1917-21 рр. й обороняє її послідовно по сьогоднішній день. За ідеї українського самостійництва й соборництва тисячі українських патріотів віддали своє життя і цих ідей український народ легко не зречеється. І коли власне вільний світ залюбки пере-креслює ці ідеї, то Кремль напакі, в своїй пропагандній боротьбі за душу українського народу, послідовно підкреслює, що це він оці ідеї зреалізував у практиці.

„Без братньої допомоги російського народу, Україна не може бути самостійною й со-борною“, каже постійно українському народові Кремль, а вільний світ навапиредки старасться доказати 45 мільйонам українців, що Кремль має рацію.

Це не припадково, що ба-лачки Кремлю про „самостій-ну й соборну Україну“ поси-лилися в останньому часі. Плянники „холодної війни“ в Кремлі знають чому і що вони роблять, коли стараються прихилити, за всяку ціну, український народ до себе. Вони борються за „неутра-лізацію“ українського наро-ду в сучасному глобальному конфлікті так само, як бо-рються за „неутралізацію“ Німеччини. Знаючи тенденції своїх противників вони навіть стають певні, що цей бій за „неутралізацію“ України їм вдасться виграти. Вони радіють, що саму думку, що їм вдасться відвернути Україну, яка досі була ціною душою по стороні Заходу, від цього ж Заходу.

Перспективи, що їх рисує вільний світ перед українським народом на випадок „ви-зволенья“, поважаю діють в напрямі „неутралізації“ українського народу. За куцу, автономію України в межах фе-деративної Росії в кордонах 1939 року, ніхто з українців битися не буде. За передачу відвічних українських земель Польщі, Румунії, Чехословаччині, чи Мадярищині ніхто з українців битися не буде. Навпаки, український народ з усіх своїх сил боронитиме незалежності й соборності України. Покищо, до цієї боротьби, на нашу думку, ще далеко. Але цілком певно вже сьогодні, всі гасла вільного світу, що передаються через радіо до народів поза „залізною заслоною“, вича-

20 мільйонів в'язнів мучаться в комуністичних тюрмах

Нью Йорк. — „Співіснуван-ня — це нездійснена мрія на-віки“ — заявив американсь-кий список Катберт О'Гара, що його китайські комуністи прогнали були з Китаю, у хо-ді переслідування там Като-лицької Церкви та взагалі вської релігійно-добродійної місіїної діяльності. Сп. О'Га-ра, який тепер перебуває на манастирі св. Михайла чина ОО. Пасеоністи, виголосив промову на зібранні, що його в останню неділю уладили в Карнегі Голл у Нью Йорку Ассамблея Полярних Євро-пейських Народів. „Під час свого перебування в комуні-стичній в'язниці, — казав той духовник, — я чув не раз від комуністів, що зудар між комунізмом і християнізмом неминуний і що першим ділом комуністів є „визволити“ А-мерикю. Повірю в співіснуван-ня тільки тоді, коли місіонарі дистанту знову запрошення вернутися до Китаю й продов-жувати діло ширення Христо-вої віри та культури серед ки-тайського народу, як його приятелі, а не як очорнювані вороги. Я повірю в можли-вість співіснування, коли від-чиняться двері всіх в'язниць, в яких перебувають амери-канські летунні й усі інші не-щасні в'язні — в комуністич-них країнах Азії й Європи“. Американський д у х о в н и к

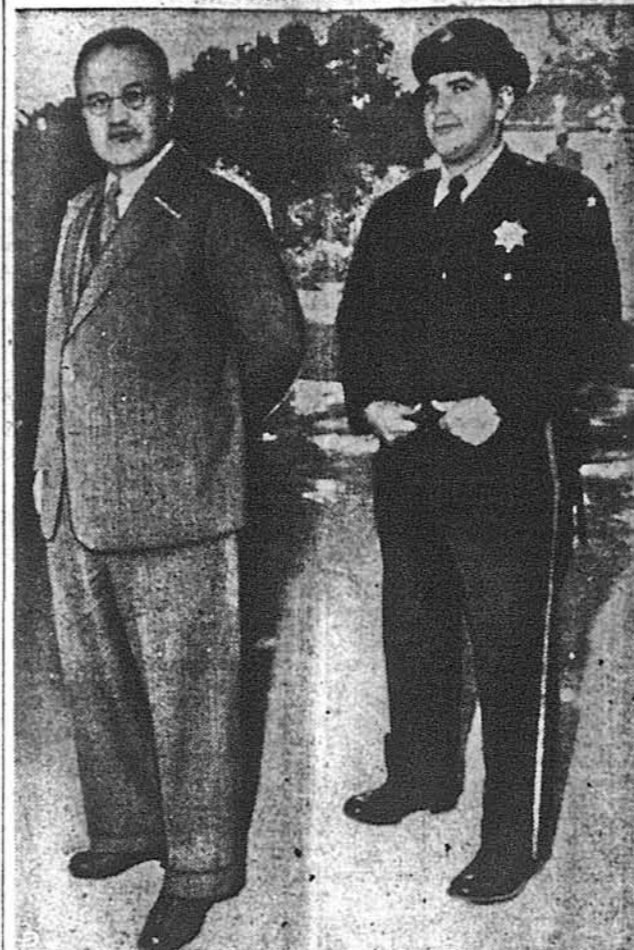
твердив, що 20 мільйонів в'яз-нів перебувають тепер у тюр-мах і таборках примусової пра-ці в самому тільки Совєтсь-кому Союзі. Репрезентанти Аль-банії, Болгарії, національно-го Китаю, Чехословаччини, Естонії, Мадярищини, Півден-ної Кореї, Литви, Польщі, Ру-

мунії, України, В'єтнаму і Ю-гославії взяли участь в „мар-ші поярмлених народів“. О-дигнені в свої національні о-дяги, кожна делегация скла-дала вінок на естраді й про-мовляла рідною мовою у честь мучеників червоної ти-ранії в її рідному краю. Про-грама включала продукцію 300-членного хору (у другому виданні „Н. П. Таймс-у“ з 20 ц. м. слово „Україна“ про-пущено. У тому самому

— в залі Тавн Голлу в Нью Йорку відбулось зібран-ня, скликає балтійськими емігрантами Естонії, Латвії і Литви. Відчитано листи з при-вітанням від б. президента Гу-верера, державного секретаря Доллеса, губернатора Гаррі-мана й ін. Конгресмен Фіген закидав державному секрет-реві Доллесові, що він під-дається порадам давніх служ-бовиків державного департа-менту, які привикли були до „делікатної дипломатії у від-ношенні до російських кому-ністів“. Прийнято резолюцію з домаганням, щоб на з'їзді голів 4-х великодержав за-торкнено справу визволення Балтійських держав від боль-шевізму.

• Комуністи з Східної Ні-меччини тримали три дні аме-риканського сергента Гагера, який, Ілунч з Західного Берлі-ну до Західної Німеччини, за-бував в дорозі і скрутив на шлях до Східної Німеччини. Вони, схопили його, як „шпи-гуна“, і треба було триденний переправ, щоб його в остан-ню суботу випустили на волю.

МОЛотов під охороною поліції

Совєтський міністер закордонних справ Вячеслав Молотов, виглядає на цьому фото ніби ув'язнений. Насправді ж його охороняє в Сан Франсіско американський поліцей перед небажаними для нього відвідинами чи зустрічами з земляками — жертвами совєтського народоубивства.

Називає протилежні вправи

„застарілими“

Вашингтон. — Атомовий фахівець д-р Ралф Е. Лепп заявив, що крайові протиле-жні вправи, які відбулися минулого тижня, були „заста-рілі“ ще перед своїм почат-ком, бо під час них не взяли до уваги тієї радіації, яка ви-ходить від скиненої водневої бомби. Д-р Лепп каже, що хоч в урядових звітах згадували про радіацію, то однак цієї справи не потракували до-важно. Він каже, що радіа-ція від такої бомби, яку „ски-нув“ ворог під час цих вправ, діяла б на обширі 100,000 квадратних миль (бомба ма-ла силу 10,000,000 тонн вибу-хового матеріалу TNT). Ра-діація від такої бомби була б така сильна, що впродовж од-ного або і двох днів було б небезпечно для людини пере-бувати на небезпечному тер-ені. Уряд повинен наказати по-ширену продукцію приладів, якими можна мірити радіак-тивність в повітрі.

BUSINESS OPPORTUNITY

DINER

На продаж.

Відповіді для 2-ох або 3-ох спільників.

Продається з землею або без.

MIKES DINER

Highway 18

SOUTH RIVER, N. J.

Tel. SO 6-9646

DELICATESSEN STORE

Вид. положення. Тижневий обо-рот \$1,200 до \$1,400. Винайм на 5 р. Власник продас по дуже умір. ціні.

24 Rockaway Avenue

Brooklyn, N. Y.

GL 5-0440

10-KIMNATHINI DIM

23 акри, кімната на морозе,

став і курники — \$16,500.

LEBANON DAIRY BAR

Route 89, Lebanon, Conn.

Tel.: Niagara 2-7237

З дозволом придорожна бара,

грів і зала до танців. Також го-телевий будинок, 40 кімн. Най-більш рухлива відпочин. окол.

в стейті Нью Йорку. Продається з уваги на негуду власника.

Чудова нагода для тих, що ма-ють досвід у веденні бару. Зни-жена ціна з \$50,000 на \$28,000 — половина готівки. — М'ясно-молочні і курячі фарми, готелі, пансіони й іншого роду бізнесу. Жадайте безплатного каталога.

HERZOG REALTY

250 Broadway, Monticello, N. Y.

Tel. Monticello 719

Книжка й часопис —

найнеобхідніші в домі

культурної людини.

ВАКАЦІ

ПАНСІОН GLEN SPEY

В ГОРАХ КЕТСКІЛІ, серед сонячних лісів на пагор-
— гарні від одної до п'яти особливі кімнати, відреставро-
вані і в комфортабельних урядженнях. — Повний комфорт —
• смачний, здоровий харч. •

Інформації:

М. ВОНЧУК Тех. MILLBURN 6-1333

також М. МОРОЗ, 615 E. 12 St., New York, від год. 6-7 веч.

Miami, Florida

М'ясно періодичні апартаменти до винайму.

Пишати або їдте до:

Mr. & Mrs. FRANK TARANDA

650 - 692 N. E. 85th St., Miami, Fla. — Phone P.L. 8-1078

Broadalbin, N. Y., 614 Amsterdam

1 Saratoga, N. Y. Stan & Julia's

Tavern, До винайму кімнати або

кабінки, на цілий тиждень, вік-

енди або ціле літо, з харчами

або без. \$35.00 тижнево з хар-

чами і приміщення. Для переїз-

них чудова нагода вступити на

українські страви, до українсь-

кого ресторану.

STAN & JULIA'S TAVERN

29 Saratoga Rd.

Broadalbin, N. Y.

Miami, Florida

М'ясно кімнати до винайму.

Пишати або їдте просто до

Mr. & Mrs. M. SZPAK

257 N. E. 17th Terrace, Miami 32

Florida. — Phone 82-2692

A U T O

'53 OLDSMOBILE—88, 4 DR.

Неначе новий, мало миль, пов-

авряд. Без завадок. Досконали

сплати.

BARREL AUTO SALES

499 N. Broad St., Elizabeth, N. J.

ELizabeth 3-9826

Відкрито вечорами.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ 160 акр. молоч.

фарма, 30 шт. худоби, вся мо-

дерна машинерія, 4-кімн. дм,

комінок, вода в будинку і стай-

ні. Шкільний автобус зупиня-

ється біля дверей. Власник про-

дас з огляду на нещас. випад-

док. За дальшими інформаці-

ями і ціною пишати до власника:

ANTHONY NOWIK

R #3, Montrose, Pa.

WESTBURY

"Cape Cod", 3-річ. дм, 4 спаль-

ні, 3 ках. галілеуд ланити, ві-

тальня, італія. Центр. огрів.

алом, охор. вікна і двері, тверді

підлоги, площа 75x100, всі ви-

годи. \$26,000.

Edgewood 4-6846

DUTCHESS COUNTY

ДІМ з прозором при Rt. 52, 5

акр. землі, 4 спальні, вел., ві-

тальня, сосн. кухня, 2 ланити,

від. зали, олів., огрівання, де-

жерельний став, стайні, курники,

гараж на 2 авто, бонгало, тепер

винаймале, автобус, доб. поло-

ження. Низ. податок. \$25,000.

Patterson N.Y. 4933

ДІМ І МАЛА ФАРМА

4 акр. (3¼ чотирі) землі, 2 м.

Lakewood, ½ м. Rt. 9, особіно га-

раж на 2 авто; алаштування на

600 курей, 80x26 курник, багато

особливостей; бонгало, 5 кімн.

13x18 вітальня, засінокана і

опієлена веранда, всі угоділені

олів., ог